

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/34/2005

STOSUNEK DO RZĄDU W LUTYM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

Po ubiegłomiesięcznej poprawie ocen, luty¹ przyniósł pogorszenie notowań rządu. Mimo to opinie o gabinecie Marka Belki nadal są nieco lepsze niż pod koniec minionego roku.

POPARCIE DLA RZĄDU

Odnutowany w ubiegłym miesiącu znaczący wzrost poparcia dla rządu okazał się krótkotrwały. W lutym zmalała (o 5 punktów) liczba jego zwolenników i obecnie zalicza się do nich co piąty ankietowany (20%). Jednocześnie ubyło zadeklarowanych przeciwników obecnego gabinetu - po raz pierwszy od wielu miesięcy ich liczba dość wyraźnie spadła (o 4 punkty). Negatywne nastawienie do rządu Marka Belki deklaruje obecnie nieco ponad jedna czwarta badanych (26%). Nadal więc przeciwnicy rządu liczebnie nieco górują nad jego zwolennikami.

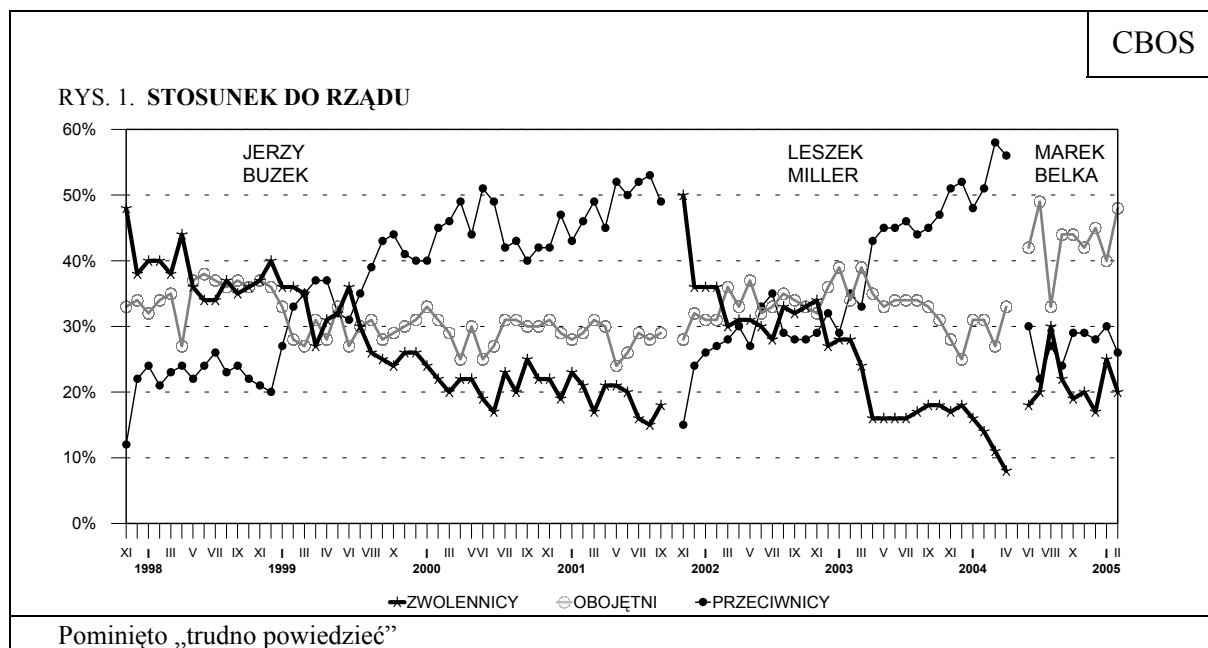
Najistotniejszą zmianą w stosunku do stycznia jest natomiast bardzo wyraźny wzrost (o 8 punktów) obojętności wobec rządu - takie nastawienie deklaruje obecnie prawie połowa ankietowanych (48%). Duża rezerwa w ocenach charakteryzuje społeczny stosunek do rządu Marka Belki od początku jego istnienia, jednak z równie dużą obojętnością spotykał się ten rząd tylko na samym początku swej działalności - w lipcu 2004 roku.

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV*	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	
	2004											2005		
	w procentach													
Zwolennicy	16	14	11	8	18	20	30	22	19	20	17	25	20	
Przeciwnicy	48	51	58	56	30	22	27	24	29	29	28	30	26	
Obojętni	31	31	27	33	42	49	33	44	44	42	45	40	48	
Trudno powiedzieć	5	4	4	3	10	9	10	10	8	9	9	6	6	

* Do kwietnia 2004 roku wskazania dotyczyły rządu Leszka Millera, a od czerwca - rządu Marka Belki

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (177) przeprowadzono w dniach 4-7 lutego 2005 roku na liczącej 1070 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Poparcie dla urzędującego gabinetu w zdecydowanej większości deklarują jedynie sympatycy SdPI. Wyraźnie mniej osób popierających rząd jest w elektoracie głównego ugrupowania rządzącej koalicji - SLD: opowiada się za nim nieco ponad połowa potencjalnych wyborców tej partii. Zwolennicy rządu przeważają jeszcze w elektoracie PSL, choć prawie jedna trzecia badanych zamierzających głosować na tę partię deklaruje się jako jego przeciwnicy. W elektoratach pozostałych ugrupowań opozycyjnych rząd Marka Belki wyraźnie częściej jest odbierany negatywnie niż pozytywnie. Stosunkowo sporo zwolenników ma on jeszcze w elektoracie PO, niemniej jednak pozostają oni w mniejszości. Najbardziej krytyczni wobec urzędującego gabinetu są natomiast sympatycy PiS oraz LPR. Ponad połowa osób gotowych głosować na te partie to zdeklarowani przeciwnicy rządu Marka Belki.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	obojętni	przeciwnicy	Trudno powiedzieć
	w procentach			
SdPI*	78	17	0	5
SLD	52	33	8	7
PSL	40	29	31	0
PO	26	33	36	4
Samoobrona	17	38	37	8
PiS	19	27	53	1
LPR	16	28	55	2
Niezdecydowani	16	49	18	17
Niezamierzający głosować	14	59	21	6

* Dane dotyczące tej partii należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność jej wyborców w badanej próbie

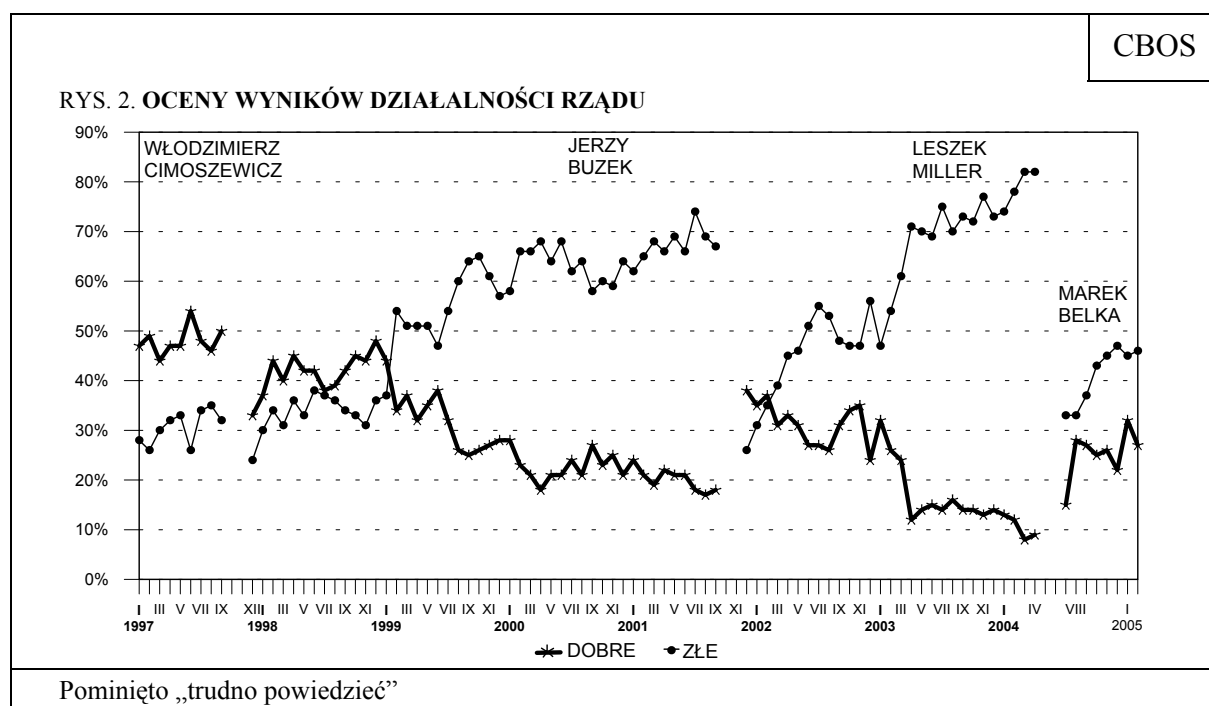
OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Po odnotowanej w ubiegłym miesiącu poprawie, w lutym pogorszył się bilans ocen dotychczasowych dokonań gabinetu Marka Belki. Efekty działalności rządu od początku jego istnienia pozytywnie ocenia tylko 27% ankietowanych (o 5 punktów mniej niż w styczniu). Tak jak dotąd znacznie więcej osób (46%, wzrost o 1 punkt) wystawia rządowi noty negatywne. Nadal jednak obecne opinie o pracy rządu są nieco lepsze od rejestrowanych pod koniec ubiegłego roku.

Tabela 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Marka Belki od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XII	I	II	III	IV*	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	2003	2004										2005	
	w procentach												
Dobrze	14	13	12	8	9	15	28	27	25	26	22	32	27
Źle	73	74	78	82	82	33	33	37	43	45	47	45	46
Trudno powiedzieć	13	13	10	10	9	52	38	36	31	29	31	23	27

* Do kwietnia 2004 roku wskazania dotyczyły rządu Leszka Millera, a od lipca - rządu Marka Belki

Dotychczasowe dokonania rządu Marka Belki zdecydowanie najlepiej oceniają zwolennicy SdPl. Bardziej krytyczni w tym względzie są potencjalni wyborcy SLD, jednak i oni znacznie częściej wystawiają rządowi oceny pozytywne niż negatywne. Bilans efektów

działalności rządu znacznie gorzej wypada w ocenie zwolenników ugrupowań opozycyjnych. Najgorzej postrzegają je sympatycy PiS - prawie dwie trzecie spośród nich z dezaprobatą wypowiada się o dotychczasowych poczynaniach rządu. Negatywne opinie zdecydowanie dominują także w elektoratach LPR oraz Samoobrony. Wśród zwolenników tych partii ponad dwukrotnie częstsza jest dezaprobatą działań rządu niż aprobatą. Nieco mniej krytyczni w ocenach są zwolennicy PSL, a zwłaszcza PO. Niemniej jednak i w tych elektoratach zdecydowanie przeważają osoby źle oceniające efekty pracy urzędującego gabinetu.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SdPI*	69	10	21
SLD	49	34	17
PO	33	49	18
PSL	31	53	16
Samoobrona	27	57	16
PiS	26	65	9
LPR	23	57	20
Niezdecydowani	26	36	38
Niezamierzający głosować	20	46	34

* Dane dotyczące tej partii należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność jej wyborców w badanej próbie

OCENY POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

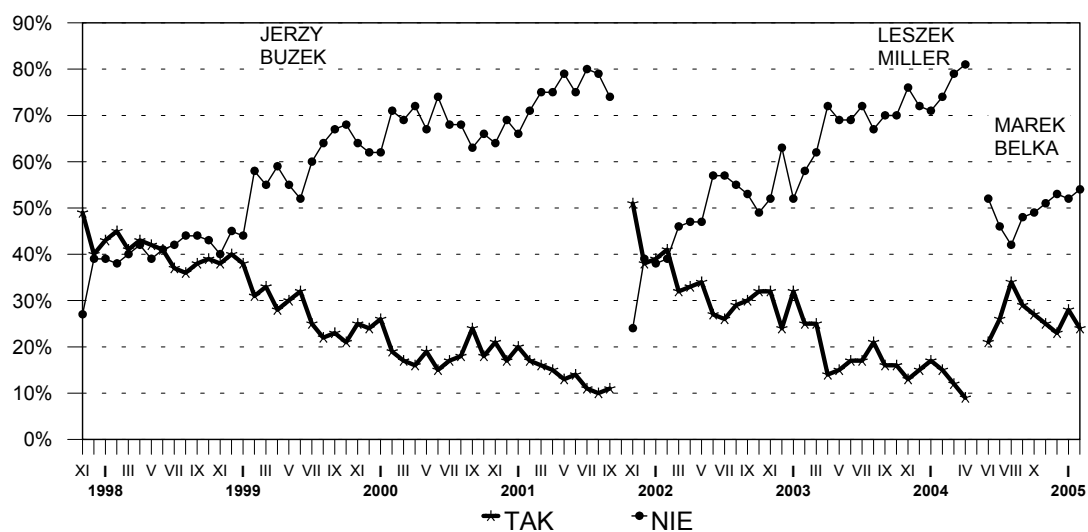
Trochę gorsze niż przed miesiącem są także oceny polityki gospodarczej rządu. O tym, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji ekonomicznej kraju, przekonana jest tylko niespełna jedna czwarta ankietowanych (24%, spadek o 4 punkty). Ponad dwukrotnie więcej osób (54%, wzrost o 2 punkty) uważa, że polityka rządu nie rokuje poprawy stanu gospodarki.

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV*	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	2004											2005	
w procentach													
Tak	17	15	12	9	21	26	34	29	27	25	23	28	24
Nie	71	74	79	81	52	46	42	48	49	51	53	52	54
Trudno powiedzieć	12	11	9	10	27	28	24	23	24	24	24	21	21

* Do kwietnia 2004 roku wskazania dotyczyły rządu Leszka Millera, a od czerwca - rządu Marka Belki

RYS. 3. CZY, PANA(I) ZDANIEM, POLITYKA OBECNEGO RZĄDU STWARZA SZANSE POPRAWY SYTUACJI GOSPODARCZEJ?

Pominięto „trudno powiedzieć”

Tylko sympatycy SdPI oraz SLD w większości wyrażają przekonanie, że rząd Marka Belki stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej. Wśród zwolenników pozostałych ugrupowań przeważa odmienne zdanie na ten temat. Najbardziej krytyczni wobec polityki gospodarczej rządu są zadeklarowani wyborcy LPR i PiS - w elektoracie każdej z tych partii ponad dwie trzecie badanych uważa, że polityka rządu w sferze gospodarki nie daje nadziei na poprawę sytuacji ekonomicznej.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, obecny rząd stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	52	45	3
SdPI*	59	41	0
PSL	40	49	12
PO	31	58	11
LPR	22	70	8
PiS	16	68	15
Samoobrona	28	59	13
Niezdecydowani	24	47	29
Niezamierzający głosować	19	53	28

* Dane dotyczące tej partii należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność jej wyborców w badanej próbie

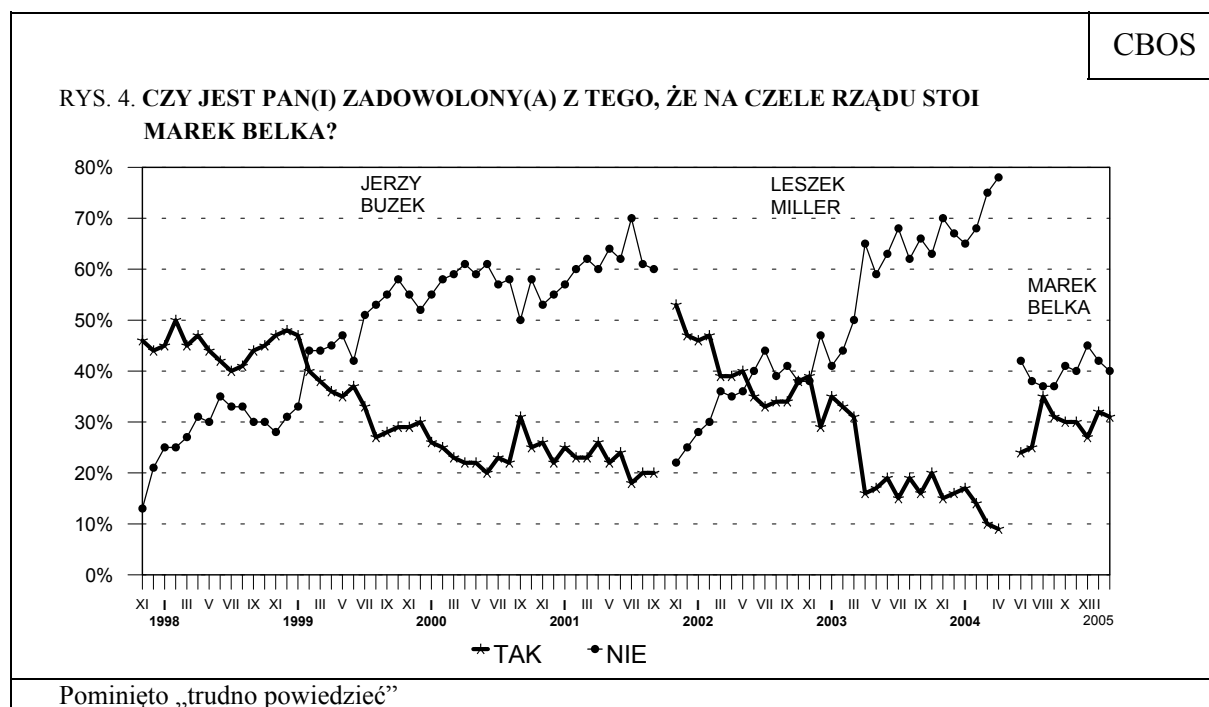
AKCEPTACJA PREMIERA

Od stycznia nie zmieniły się znacząco oceny premiera Marka Belki. Zadowolenie z faktu, że stoi on na czele rządu, wyraża 31% badanych (spadek o 1 punkt), przeważają jednak osoby nieaprobowujące go na tym stanowisku (40%, spadek o 2 punkty).

Tabela 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Marek Belka?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV*	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	
	2004												2005	
	w procentach													
Tak	17	14	10	9	24	25	35	31	30	30	27	32	31	
Nie	65	68	75	78	42	38	37	37	41	40	45	42	40	
Trudno powiedzieć	18	18	14	13	34	37	28	32	29	30	28	27	29	

* Do kwietnia 2004 roku pytanie dotyczyło Leszka Millera

Zadowolenie z osoby szefa rządu najczęściej deklarują potencjalni wyborcy SdPi. Wyraźnie mniej zwolenników ma obecny premier w elektoracie głównego ugrupowania rządzącej koalicji - SLD. Niemal z taką samą aprobatą jak wśród wyborców SLD spotyka się on również w elektoracie PSL. Podzielony w swych opiniach na temat osoby premiera jest natomiast elektorat PO. Prawie tyle samo potencjalnych wyborców tej partii deklaruje zadowolenie z faktu, że Marek Belka piastuje to stanowisko, co wyraża niezadowolenie.

W elektoratach pozostałych ugrupowań zdecydowanie już dominuje dezaprobatą osoby premiera. Zwolennicy PiS, LPR i Samoobrony ponad dwukrotnie częściej nie akceptują Marka Belki na stanowisku szefa rządu, niż aprobuja go w tej roli.

Tabela 8

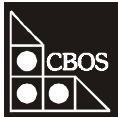
Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Marek Belka?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SdPI*	75	5	20
SLD	54	30	16
PSL	51	39	10
PO	41	40	19
LPR	28	59	13
PiS	26	62	12
Samoobrona	30	60	10
Niezdecydowani	30	29	41
Niezamierzający głosować	23	39	37

* Dane dotyczące tej partii należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność jej wyborców w badanej próbie

Po odnotowanej w styczniu dość znacznej poprawie opinii, luty przyniósł pogorszenie ocen urzędującego gabinetu. Bardziej krytycznie niż przed miesiącem wypada bilans dotychczasowych dokonań rządu, a także ocena prowadzonej polityki gospodarczej. Niekorzystne w tych wymiarach zmiany ocen nie pociągnęły jednak za sobą istotnej zmiany w ogólnym nastawieniu Polaków do rządu Marka Belki. Wprawdzie obecnie ma on mniej zwolenników, ale też rzadziej spotyka się ze społeczną dezaprobatą, natomiast wyraźnie więcej osób niż przed miesiącem nie ma doń emocjonalnego stosunku. Można sądzić, że obecne niekorzystne zmiany w ocenach rządu mają przede wszystkim charakter korekty wobec odnotowanej miesiąc temu wyraźnej poprawy opinii o jego pracy.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do rządu

(%)

	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	26	48	6	1068
Płeć					
Mężczyźni	23	30	44	4	506
Kobiety	17	23	51	9	562
Wiek					
18-24 lat	18	19	58	5	167
25-34	17	26	52	5	200
35-44	15	33	50	2	168
45-54	23	30	41	6	216
55-64	23	23	45	9	136
65 lat i więcej	23	23	43	10	182
Miejsce zamieszkania					
Wieś	17	26	50	7	401
Miasto do 20 tys.	19	22	51	8	129
20-100 tys.	23	24	47	6	209
101-500 tys.	24	28	44	5	200
501 tys.i więcej mieszk.	21	30	45	4	129
Wykształcenie					
Podstawowe	17	26	49	8	312
Zasadnicze zawodowe	21	29	44	6	275
Średnie	16	26	51	6	368
Wyższe	38	18	42	2	112
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	19	40	4	70
Prac.umysł.niż.szczebla	18	29	46	7	88
Pracownicy fiz.- umysł.	18	34	46	2	93
Robotnicy wykwalifikowani	14	33	49	4	96
Robotnicy niewykwalifik.	14	24	56	5	48
Rolnicy	15	22	53	10	57
Pracujący na własny rach.	9	25	60	6	31
Bierni zawodowo					
Renciści	23	27	45	5	123
Emeryci	23	24	41	11	206
Uczniowie i studenci	17	24	52	6	78
Bezrobotni	21	25	52	3	125
Gospodynie domowe i inni	11	22	59	8	53
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	22	31	43	3	151
spółce właścicieli	21	29	48	2	81
prywatnych i państwa	16	28	51	5	197
sekt. pryw. poza rolnict.	17	22	52	9	83
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	16	28	48	8	180
301-500	15	29	51	4	198
501-900	24	28	44	4	248
901-1200	27	23	44	6	76
Powyżej 1200 zł	32	18	42	7	67
Ocena własnych war. mater.					
Złe	16	33	45	6	353
Średnie	20	25	48	7	445
Dobre	25	20	52	4	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	17	30	47	7	74
Raz w tygodniu	16	29	48	7	548
1-2 razy w miesiącu	23	21	49	7	167
Kilka razy w roku	24	24	48	4	182
W ogóle nie uczestniczy	30	22	45	3	97
Poglądy polityczne					
Lewica	41	13	43	2	149
Centrum	20	19	55	6	275
Prawica	17	47	33	3	311
Trudno powiedzieć	13	18	58	11	333

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu
premiera Marka Belki od czasu objęcia przezeń władzy?
(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	46	27	1068
Płeć				
Mężczyźni	32	47	20	506
Kobiety	22	45	34	562
Wiek				
18-24 lat	29	38	33	167
25-34	23	48	29	198
35-44	23	56	21	168
45-54	24	51	25	216
55-64	33	47	20	136
65 lat i więcej	32	35	34	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	46	30	402
Miasto do 20 tys.	25	46	29	129
20-100 tys.	32	42	26	208
101-500 tys.	33	48	19	200
501 tys. i więcej mieszk.	22	48	30	129
Wykształcenie				
Podstawowe	21	45	33	314
Zasadnicze zawodowe	24	52	24	275
Średnie	27	46	28	367
Wyższe	50	32	18	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	43	37	20	70
Prac. umysł. niż. szczebla	28	48	24	88
Pracownicy fiz.- umysł.	22	51	27	93
Robotnicy wykwalifikowani	22	48	30	97
Robotnicy niewykwalifik.	17	61	23	48
Rolnicy	9	59	32	57
Pracujący na własny rach.	19	42	39	31
Bierni zawodowo				
Renciści	26	46	28	123
Emeryci	35	36	29	207
Uczniowie i studenci	34	40	26	78
Bezrobotni	21	52	27	124
Gospodynie domowe i inni	24	49	27	53
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	29	48	22	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	25	46	29	81
sekt. pryw. poza rolnict.	24	49	28	197
prywatnym gosp. rolnym	20	56	25	83
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	17	53	29	180
301-500	23	47	29	198
501-900	31	48	21	250
901-1200	40	40	20	76
Powyżej 1200 zł	44	35	22	67
Ocena własnych war. mater.				
Źle	19	56	25	353
Średnie	28	44	28	446
Dobre	36	36	28	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	48	22	74
Raz w tygodniu	24	46	30	548
1-2 razy w miesiącu	26	48	26	167
Kilka razy w roku	33	44	24	182
W ogóle nie uczestniczy	29	46	25	97
Poglądy polityczne				
Lewica	49	33	18	149
Centrum	28	46	26	275
Prawica	24	61	15	312
Trudno powiedzieć	18	38	44	332

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	24	54	21	1068
Płeć				
Mężczyźni	27	58	15	506
Kobiety	21	52	27	562
Wiek				
18-24 lat	30	43	28	167
25-34	22	52	26	198
35-44	20	66	14	168
45-54	22	61	16	216
55-64	25	60	15	136
65 lat i więcej	27	45	28	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	23	52	25	402
Miasto do 20 tys.	22	58	20	129
20-100 tys.	29	51	21	208
101-500 tys.	24	62	14	200
501 tys. i więcej mieszk.	23	52	25	129
Wykształcenie				
Podstawowe	22	50	28	314
Zasadnicze zawodowe	22	58	20	275
Średnie	24	57	19	367
Wyższe	36	50	14	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	60	10	70
Prac. umysł. niż. szczebla	19	59	23	88
Pracownicy fiz.- umysł.	22	56	22	93
Robotnicy wykwalifikowani	22	58	21	97
Robotnicy niewykwalifik.	16	56	28	48
Rolnicy	15	63	22	57
Pracujący na własny rach.	19	60	21	31
Bierni zawodowo				
Renciści	24	54	22	123
Emeryci	29	49	22	207
Uczniowie i studenci	38	40	23	78
Bezrobotni	20	58	22	124
Gospodynie domowe i inni	24	54	22	53
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	21	63	16	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	23	55	22	81
sekt. pryw. poza rolnict.	21	55	23	197
prywatnym gosp. rolnym	19	60	21	83
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	21	54	25	180
301-500	18	61	21	198
501-900	29	56	15	250
901-1200	32	57	11	76
Powyżej 1200 zł	38	49	13	67
Ocena własnych war. mater.				
Złe	20	59	21	353
Średnie	25	54	21	446
Dobre	29	49	22	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	24	51	25	74
Raz w tygodniu	22	57	21	548
1-2 razy w miesiącu	28	49	22	167
Kilka razy w roku	26	56	18	182
W ogóle nie uczestniczy	27	49	24	97
Poglądy polityczne				
Lewica	35	47	18	149
Centrum	31	56	14	275
Prawica	19	69	13	312
Trudno powiedzieć	19	43	38	332

Tabela 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Marek Belka?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	40	29	1067
Płeć				
Mężczyźni	37	42	22	505
Kobiety	26	38	36	562
Wiek				
18-24 lat	36	38	26	167
25-34	24	41	35	198
35-44	24	51	26	168
45-54	30	43	27	215
55-64	34	41	25	136
65 lat i więcej	39	27	34	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	30	42	28	400
Miasto do 20 tys.	32	41	27	129
20-100 tys.	33	36	31	208
101-500 tys.	31	42	27	200
501 tys.i więcej mieszk.	29	38	33	129
Wykształcenie				
Podstawowe	30	37	33	314
Zasadnicze zawodowe	27	45	28	275
Średnie	30	42	28	366
Wyższe	47	29	24	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	45	32	23	69
Prac.umysł.niż.szczebła	27	48	25	88
Pracownicy fiz.- umysł.	24	51	26	93
Robotnicy wykwalifikowani	25	47	28	97
Robotnicy niewykwalifik.	16	51	32	48
Rolnicy	16	55	29	57
Pracujący na własny rach.	21	36	43	31
Bierni zawodowo				
Renciści	29	38	33	123
Emeryci	42	29	29	207
Uczniowie i studenci	44	34	22	78
Bezrobotni	25	43	32	124
Gospodynie domowe i inni	34	30	36	53
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	28	46	26	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	27	47	25	81
sekt. pryw. poza rolnict.	25	44	31	195
prywatnym gosp. rolnym	26	48	26	83
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	23	45	32	179
301-500	29	43	28	198
501-900	39	41	20	250
901-1200	40	40	20	76
Powyżej 1200 zł	47	30	23	67
Ocena własnych war. mater.				
Złe	25	46	29	353
Średnie	31	40	29	444
Dobre	38	32	29	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	42	24	74
Raz w tygodniu	28	42	30	546
1-2 razy w miesiącu	29	42	30	167
Kilka razy w roku	37	35	28	182
W ogóle nie uczestniczy	36	35	28	97
Poglądy polityczne				
Lewica	52	23	25	149
Centrum	35	38	27	275
Prawica	25	59	16	311
Trudno powiedzieć	23	32	45	332